

NYE INITIATIVER FOR AT AFHJÆLPE MANGEL PÅ MEDARBEJDERE

August 2021

Initiativer, der straks kan afhjælpe manglen på medarbejdere

Ledigheden er trods en forlænget dagpengeperiode stærkt faldende, og beskæftigelsen stiger markant. Det seneste halve år er Danmark gået glip af godt 38.000 job på grund af mangel på arbejdskraft, viser seneste rekrutteringsundersøgelse fra STAR. Manglen på medarbejdere hæmmer muligheden for at drive virksomhed i Danmark og koster både arbejdspladser, velfærd og velfærd.

Manglen på medarbejdere spænder bredt inden for mange brancher. I serviceerhvervene er der nu en rekordstor andel virksomheder, som oplever produktionsbegrænsninger som følge af mangel på medarbejdere. Det gælder både inden for rengøring, restaurant og hotel. Også for bygge- og anlægsbranchen er andelen af virksomheder, der melder om mangel på arbejdskraft, nu oppe i det højeste niveau siden finanskrisen.

Den markante stigning i manglen på medarbejdere kræver nye politiske initiativer, som kan løse de rekrutteringsudfordringer, som virksomhederne står med her og nu. DA foreslår hermed en række initiativer, der på kort sigt kan bidrage til at øge beskæftigelsen. Det er dog DA's vurdering, at der ud over de initiativer, som der her bliver foreslået, efterfølgende er brug for yderligere initiativer for at løse manglen på medarbejdere.

Bedre muligheder for at ansætte udenlandske medarbejdere

1. *Sæk indtægtsgrænsen i beløbsordningen med 85.000 kr. til 360.000 kr.* Virksomhedernes muligheder for at rekruttere kvalificerede udenlandske medarbejdere begrænses af den nuværende indtægtsgrænse på 445.000 kr.
2. *Afskaf krav om dansk bankkonto.* Kravet om dansk bankkonto er nytteløst bureaukrati. Uanset om en løn bliver udbetalt til en dansk eller udenlandsk bankkonto, så skal lønnen indberettes til indkomst. Disse oplysninger danner grundlag for betaling af indkomstskat.
3. *Hurtigere sagsbehandling hos myndighederne.* SIRI skal for det første leve op til deres eget servicemål, så det højest tager 30 dage at få behandlet en sag. Det tager i dag flere måneder at behandle arbejdstilladelser for danske virksomheder, når de vil ansætte højt kvalificerede udenlandske medarbejdere. De 30 dages sagsbehandling bør også inkludere øvrige myndighedstilladelse, f.eks. et skatenummer. Endelig bør myndighederne sikre, at sagsbehandlingstiden på fasttrack-ordningen er højest 14 dage, så det reelt går hurtigt.
4. *Fasttrack bør også omfatte mindre virksomheder.* Fasttrack-ordningen forudsætter, at virksomheden har mindst 20 medarbejdere. Kravet om antal medarbejdere bør sættes ned til fem medarbejdere, så f.eks. startup-virksomheder kan blive understøttet i deres mulighed for vækst.
5. *Målrettede indsatser i regi af Work in Denmark.* Work in Denmark bør i samarbejde med de store arbejdsgiverorganisationer iværksætte målrettede indsatser for at rekruttere medarbejdere på de store mangelområder i både den private og offentlige sektor. Det bør gælde rekruttering både i EU og lande uden for EU. Indenfor EU bør det også omfatte ufaglærte medarbejdere, der er stor mangel på som f.eks. rengøringsmedarbejdere.
6. *Lettere adgang til rekruttering via positivlisten for faglærte* ved at justere på AUB-kravet for bl.a. nystartede virksomheder og vikarbureauer. Derudover bør flere faglærte arbejdsfunktioner med stor mangel på medarbejdere kunne komme på positivlisten.
7. *Differentierede testkrav for grænsependlere.* Der er p.t. krav om COVID-19-test for grænsependlere ved indrejse i Danmark og efter indrejse. Det er arbejdsgiverens pligt at sørge for, at medarbejderne bliver testet efter indrejse. Arbejdsgivere skal desuden sikre, at den bolig, som arbejdsgiveren eventuelt stiller til rådighed for medarbejdere, opfylder en række COVID-19-krav. Kravene er de samme, uanset hvilket land eller område medarbejderne kommer fra. Det bør ændres, så COVID-19-krav om test og boligforhold ikke gælder vandrende arbejdstagere, der kommer fra områder med lav smitteudbredelse, ligesom det er kendt fra farverne i Udenrigsministeriets rejsevejledninger.
8. *Lad unge fra tredjelande blive længere i Danmark, mens de søger job.* Giv unge fra tredjelande mulighed for til at blive i Danmark i 12 måneder, hvis de har kompetencer til at få job inden for et mangelområde og søger arbejde. I dag er det muligt for unge, der har gennemført en videregående uddannelse at opholde sig seks måneder i Danmark, hvis man er jobsøgende.

9. *Talentrekruttering blandt internationale dimittender*, som skal understøtte fastholdelse af udenlandske dimittender i Danmark. Udenlandske studerende og nyuddannede bør oplyses om mulighederne for at blive i Danmark efter endt studie, og hvilke konkrete job de kan søge. De konkrete job kan f.eks. blive formidlet via e-Boks.

Ledige hurtigere i job

10. *Ledige skal målrettet søge job inden for områder med mangel*. Det nuværende krav om, at ledige skal have mindst ét jobmål bør udvides til tre jobmål, så jobsøgningen bliver bredere. Jobsøgningen skal være på alle tre områder, og mindst to af de tre jobmål skal være inden for områder med mangel på arbejdskraft.
11. *Alle nye modtagere af kontanthjælpsydelse skal visiteres jobparate*, medmindre der er oplagte grunde, der taler for andet. Kontanthjælpsmodtagere, der kan arbejde mindre end 37 timer om ugen, skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet i det antal timer, de kan arbejde. Kommunerne skal revurdere nuværende modtagere af kontanthjælp med henblik på at øge andelen af jobparate.
12. *Krav om deltagelse for ret til ydelse*. Kontanthjælpsmodtagere, der udebliver fra tilbuddet, skal ikke kunne få kontanthjælp for de timer, som de udebliver. F.eks. bør halv deltagelse medføre halv udbetaling af kontanthjælp for den pågældende periode. Med de øgede krav om at deltage i aktive tilbud vil tilskyndelsen til at tage et job blive forøget.
13. *Det skal have konsekvens ikke aktivt at søge job*. I nogle kommuner søger en meget høj andel af ledige kontanthjælpsmodtagere ikke et eneste job i løbet af en måned. Kommunerne skal sikre, at ledige kontanthjælpsmodtagere er aktivt jobsøgende, og at de har en reel vilje til at overtage ledige job. Kommuner, der har en høj andel kontanthjælpsmodtagere, der ikke søger job, skal have en økonomisk sanktion, med henblik på at de sikrer, at de ledige kontanthjælpsmodtagere overholder deres forpligtelser for at få kontanthjælp. Samtidig skal kommunerne kunne stoppe udbetalingen af kontanthjælp, så længe ledige ikke søger job.
14. *Automatisk tilsendte jobopslag til ledige*. Jobsøgningen skal understøttes ved, at ledige automatisk og digitalt får tilsendt relevante jobopslag inden for den lediges tre jobmål.
15. *Professionelle tilbud til virksomheder om hjælp til rekruttering*. Etabler professionelle opsøgende formidlingsteams, som har til opgave at kontakte relevante virksomheder, som efterspørger medarbejdere på mangelområder. Virksomheder skal tilkendegive en interesse for formidling på baggrund af en første skriftlig invitation. Opgaven skal i udbud og løses af private aktører. En del af opgaven for de private aktører er at analysere koblingen mellem stillinger med mangel og relevante virksomheder. Private aktører skal have adgang til at udsøge mulige kandidater blandt ledige og indkalde til formidlingssamtaler på samme vilkår som jobcentre, herunder mulighed for at kunne indberette "negative hændelser" til jobcentre.

Bedre jobmuligheder for unge

16. *Flere unge i kontanthjælpsystemet skal ind på arbejdsmarkedet.* Unge uddannelseshjælpsmodtagere skal kunne vurderes jobparate og ikke kun uddannelses- eller aktivitetsparat.
17. *Unge uddannelsesparate skal inden uddannelsesstart tilskyndes til jobsøgning.* Unge uddannelsesparate skal lige som de unge åbenlyst uddannelsesparate søge job. Jobsøgningen skal dokumenteres i den unges joblog og dermed være et grundlag for dialog om jobsøgning ved samtaler i jobcentret.
18. *Lavere dimittendsats.* Dimittendsatsen bør reduceres til f.eks. 60 pct. af højeste dagpenge. Hensigten er et styrke tilskyndelsen til hurtigt at komme i arbejde.
19. *Bedre mulighed for arbejde som studerende.* Modregningen af arbejdsindkomst i SU bør afvikles i juni, juli og august, hvor der typisk er mindre studieaktivitet. Det vil tilskynde studerende til at arbejde mere. Grænsen er i dag ca. 13.700 kr. pr. måned for unge på videregående uddannelser.
20. *Midlertidig og målrettet tilskudsordning.* Der bør indføres en bonus til virksomheder, der ansætter og fastholder dimittender fra uddannelser med høj dimittendledighed, f.eks. mere end 50 pct. i det første dimittendår. Tilskuddet til virksomheden skal være tidsbegrænset, f.eks. bør den gælde i de næste to år.
21. *Afskaf SU for hjemmeboende.* Hjemmeboende unge har lave udgifter, og de kan ved relativt få timers arbejde tjene en arbejdsindkomst, der erstatter det SU-beløb, som de i dag modtager.

Gør det attraktivt at gøre en ekstra indsats på arbejdsmarkedet

22. *Afskaf modregning af arbejdsindkomst i folkepension.* Modregningen af arbejdsindkomster i folkepension betyder, at pensionister, som ønsker at arbejde ved siden af folkepensionen, møder en meget høj marginalskat. Det svækker incitamentet til at arbejde.
23. *Udvid retten til seniorpræmie.* Seniorpræmien fastsættes til 30.000 kr. om året i fem år efter folkepensionsalderen. Herudover et særligt tillæg for personer, der arbejder inden for mangelområder, jf. positivliste for [faglærte] udenlandske medarbejdere. (I dag ca. 44.000 kr. det første år og ca. 26.000 kr. det andet år ved mindst 30 timers ugentligt arbejde efter folkepensionsalderen).
24. *Outplacementforløb for ledige seniorer.* Ledige ufaglærte eller faglærte seniorer bør tilbydes et outplacementforløb hos private efter fx 6 måneders ledighed.
25. *Jobbank for seniorer.* Opret en jobbank for seniorer, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Seniorer skal have hjælp til at komme tilbage i beskæftigelse, så de kan udskyde tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet, hvis de ønsker det.

26. *Afskaf seniorjobordningen.* Ordningen svækker incitamentet til at arbejde, da personer i seniorjob aflønnes med overenskomstmæssig løn.
27. *Juster beskæftigelses- og jobfradraget.* For at skabe incitamenter for at flere arbejder mere, bør beskæftigelses- og jobfradraget ændres, så fradragene nedsættes med [20] pct., hvis personen arbejder mindre end fuldtid.

Styr på væksten i den offentlige sektor

28. Antallet af medarbejdere i den offentlige sektor er på 16 måneder steget med 27.000 medarbejdere til nu 862.000 offentligt ansatte. Det har øget manglen på medarbejdere i den private sektor betragteligt. Det er nødvendigt, at væksten i den offentlige sektor kommer under kontrol.

Ca. 5.000 af stigningen i den offentlige beskæftigelse er sket inden for sundhed og relateret til håndteringen af coronakrisen. Udover denne stigning i beskæftigelsen bør antallet af medarbejdere i den offentlige sektor som minimum komme tilbage til Finansministeriets skøn for beskæftigelsesudvikling, som i 2022 er 841.000 offentligt ansatte.

Den ekstraordinære stigning i den offentlige beskæftigelse på ca. 21.000 medarbejdere bør afvikles, så den offentlige beskæftigelse ved udgangen af 2022 er de forudsatte 841.000 ansatte. Det vil forbedre den private sektors mulighed for at udvikle sig.

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Vester Voldgade 113

1552 København V

Tlf. 33 38 90 00

da@da.dk

da.dk